ISSN 2080-1807

TORUŃSKIE STUDIA BIBLIOLOGICZNE
2019, nr 2 (23)

Edyta Kosik*

Uniwersytet Śląski w Katowicach

e-mail: edyta.kosik90@gmail.com

Konferencja naukowa „Biblioteka dla dydaktyki III” Chorzów, 26 września 2019

DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/TSB.2019.022>

STRESZCZENIE: Sprawozdanie z trzeciej edycji konferencji naukowej „Biblioteka dla dydaktyki III” adresowanej do bibliotekarzy różnych typów bibliotek, która odbyła się w Chorzowie 26 września 2019. Organizatorami konferencji była Wyższa Szkoła Bankowa w Chorzowie, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach oraz Instytut Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

SŁOWA KLUCZOWE: biblioteka, dydaktyka, innowacje, konferencja.

26 września 2019 r. w Wyższej Szkole Bankowej w Chorzowie miała miejsce konferencja naukowa „Biblioteka dla dydaktyki III”. Konferencja odbyła się w ramach XLIV Forum Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych SBP przy ZO w Katowicach, a jej organizatorami byli Wyższa Szkoła Bankowa w Chorzowie, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach oraz Instytut Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Wydarzenie skierowane było do

* Uczestniczka studiów doktoranckich z zakresu bibliologii i informatologii, prowadzonych na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

bibliotekarzy bibliotek akademickich, pedagogicznych, szkolnych i publicznych, a także bibliotekoznawców i informatologów¹.

Podczas konferencji, podzielonej na dwie sesje, swoje referaty zaprezentowało 7. prelegentów: prof. Wiesław Babik (w zastępstwie za prof. Hannę Batorowską), dr Anna Matysek, dr Marlena Gęborska, mgr Katarzyna Czapla-Durska, dr Karin Wawrzynek, mgr Anna Kubica oraz mgr Justyna Konieczny.

Naukowe spotkanie bibliotekarzy otworzył Dziekan Wydziału Zamiejscowego Wyższej Szkoły Bankowej w Chorzowie dr Krzysztof Koj. Następnie kilka słów wstępu do zebranych gości wygłosiła dyrektor Biblioteki WSB w Chorzowie mgr Bogusława Urban.

Moderatorem pierwszej części Konferencji był prof. Wiesław Babik, który wygłosił także w zastępstwie za prof. Hannę Batorowską (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie) referat pt. *Kultura bezpieczeństwa informacyjnego*. W wystąpieniu przytoczył definicję kultury bezpieczeństwa informacyjnego oraz jej informacyjnych komponentów. Zwrócił także uwagę na kulturę informacyjną jako element kultury bezpieczeństwa. Poruszył także takie tematy jak ekologia informacyjna i polityka informacyjna, która się z nią wiąże. Wyjaśnił, jakie są zadania kultury bezpieczeństwa oraz jej powiązania z bezpieczeństwem narodowym.

Kwestie radzenia sobie z natłokiem informacji poprzez odpowiednie narzędzia poruszyła dr Anna Matysek (Uniwersytet Śląski w Katowicach) w swoim wystąpieniu pt. *Zasoby i narzędzia internetowe w pracy bibliotekarza*. Na wstępie wyjaśniła, jaka jest rola biblioteki akademickiej – wspieranie studentów oraz pracowników naukowych. Następnie przedstawiła źródła niezbędne do tego, aby bibliotekarz akademicki mógł jak najlepiej pomóc pracownikom naukowym w poszukiwaniu informacji. Omówiła więc działania i funkcje wyszukiwarek internetowych: Google Scholar, Semantic Scholar, Microsoft Academic, RefSeek oraz BASE, menadżerów bibliografii, które są pomocne w zarządzaniu informacją naukową i stanowią wsparcie dla pracowników naukowych – głównie PeperPile. Wspomniała także o publikowaniu dorobku naukowego w przeglądarkach Google Scholar oraz BASE.

¹ Konferencja naukowa „Biblioteka dla dydaktyki III” [online] [dostęp 28 września 2019]. Dostępny w World Wide Web: <https://www.wsb.pl/chorzow/badania-i-nauka/konferencje-i-seminaria/konferencja-naukowa-biblioteka-dla-dydaktyki-iii>.

Zagadnienia związane z e-learningiem omówiła dr Marlena Gęborska (Uniwersytet Śląski w Katowicach) w wykładzie pt. *„Be blended”, czyli dekalog edukacji internetowej w praktyce*. Na wstępie wystąpienia przedstawiła problemy definicyjne e-learningu i różnice w rozumieniu tego terminu za granicą (kształcenie na odległość) i w Polsce (nauczanie hybrydowe). Wspomniała o rozwoju e-learningu w Polsce oraz o prowadzonych w poprzednich latach badaniach efektywności szkoleń tego typu. Przedstawiła także aktualne badania, które wykazały m.in. przestarzałość systemu Moodle, a coraz większą popularność mediów społecznościowych także na tym polu, z powodu spełniania wymogów jakich oczekuje Pokolenie Z. W tym kontekście wyjaśniła, co wyznacza obecnie bibliotekę XXI wieku, przedstawiła także zmodyfikowany przez siebie dekalog edukacji internetowej z 2007 r. Poleciała narzędzia przydatne w pracy bibliotekarza XXI wieku, które mogą służyć do nauczania hybrydowego w mediach społecznościowych: Powtoon (tworzenie krótkich animacji), Glogster (interaktywne plakaty), Screencast-a-matic (nagrywanie szkoleń z pulpitu) oraz narzędzia do zarządzania treścią: Kontentino, Hootsuite i Edmodo.

Ostatnia w sesji pierwszej wystąpiła mgr Katarzyna Czapla-Durska (Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach), która zaprezentowała referat pt. *Czy sztuka jest nudna? Jak sprawić by uczeń odłożył komórkę i użył komórek*. Wyjaśniła ona, jakie są mity na temat sztuki (m.in. jest elitarna, nie jest przydatna w codziennym życiu), jakie są trudności w przekazaniu jej uczniom (m.in. brak wychowania estetycznego, odrzucanie przez nich kultury wysokiej jako elitarniej czy nie uznawanie sztuki jako pełnoprawnej dziedziny wiedzy) przedstawiła sposoby na rozwiązywanie tych trudności oraz w jaki sposób może w tym uczestniczyć biblioteka. Przytoczyła takie propozycje jak bazowanie na emocjach, które są związane z potrzebami i motywacjami odbiorców sztuki, przechodzenie w opisie dzieł od faktu do sensu oraz dystansowanie się do stereotypów, a także zastosowanie wieloznaczności i dekonstrukcji. Wyjaśniła również, jakie są efekty podejmowanych działań – wzrost zainteresowania uczniów sztuką.

Drugą sesję konferencji moderowała dr Hanna Langer (Uniwersytet Śląski w Katowicach). Jako pierwsza w tej sesji wystąpiła dr Karin Wawrzynek (Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie), która przedstawiła referat pt. *Biblioteka publiczna jako społeczność lokalna. Cel i znaczenie*

słowników regionalnych na przykładzie elektronicznego Jaworznickiego Słownika Biograficznego. Na wstępie wspomniała, że biblioteka publiczna w małych miejscowościach staje się centrum kultury i biblioteką lokalną. Następnie skupiła się na Jaworznickim Słowniku Biograficznym, omawiając jaka jest jego rola, funkcje oraz cele działania. Wyjaśniła także, jak postępowały prace nad słownikiem, m.in. jak wyglądał dobór haseł i współpraca przy jego tworzeniu. Omówiła także wygląd artykułu biograficznego, kategorie wyszukiwania w słowniku, układ haseł, źródła czerpania danych. Wspomniała także o trudnościach, jakie występowały podczas pracy nad jego tworzeniem.

O narzędziach internetowych, stanowiących pomoc m.in. dla nauczycieli w edukacji regionalnej, opowiedziała mgr Anna Kubica (Instytut Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej w Katowicach) w wystąpieniu pt. *Eduś i GEOHIST jako wsparcie w realizacji tematów regionalnych.* Podczas wykładu omówiła ona działanie dwóch narzędzi, które udostępnia Biblioteka Śląska w Katowicach – Platformę Edukacji Regionalnej „Eduś”, zawierającą multimedialne materiały edukacyjne oraz będący w fazie testowej GEOHIST, który ma udostępniać historyczne dane statystyczne oraz zasoby cyfrowe dla celów edukacyjnych i naukowych. Zaprezentowała działanie obu platform. W części poświęconej platformie Eduś skupiła się na wyglądzie lekcji, omówieniu interaktywnych zadań oraz elementów uatrakcyjniających lekcje (np. obrazów interaktywnych) oraz możliwościach po zalogowaniu – dodawanie notatek, komentarzy. W części poświęconej GEOHIST skupiła się na opisie prac nad nim, etapach realizacji projektu (dostęp do materiałów, przekazanie ich geografom, tworzenie bazy oraz opracowanie części wizualnej). Wspomniała także, jak można wykorzystać praktycznie GEOHIST oraz o jego połączeniu z Śląską Biblioteką Cyfrową.

W ostatnim wystąpieniu konferencyjnym pt. *Wsparcie dydaktyczne dla nauczycieli na przykładzie współpracy Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrze z placówkami oświatowymi* mgr Justyna Konieczny (Miejska Biblioteka Publiczna w Zabrzu, dalej MBP w Zabrzu) opisała pracę z przedszkolakami i uczniami, podejmowaną przez MBP w Zabrzu. We wstępie zwróciła uwagę, że biblioteka może stanowić dla uczniów pomoc w radzeniu sobie z problemami, wynikającymi z nowych technologii dostarczanych przez współczesny świat. Następnie przedstawiła działania jakie podejmuje biblioteka dla przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych

(Dzień Włóczykija, teatrzyk kamishibei, challenge młodych naukowców, turniej lektur, tworzenie lapbooków) oraz uczniów szkół średnich.

Konferencja „Biblioteka dla dydaktyki III” dostarczyła jej uczestnikom wiele ciekawych i praktycznych wskazówek i inspiracji do swojej pracy z młodzieżą w bibliotekach różnych typów. Zwróciła uwagę na znaczenie nowych technologii, głównie mediów społecznościowych, w pracy bibliotekarzy oraz dostarczyła przykładów programów i projektów mobilnych, które tę pracę mogą skutecznie wspomagać. Zwróciła także uwagę na znaczenie bibliotek w pracy z młodzieżą i wspomaganie ich w problemach oraz zachęcanie do kontaktu z literaturą oraz sztuką. Uczestnicy konferencji byli bardzo zainteresowani wystąpieniami, o czym świadczy żywa dyskusja nad tematami podejmowanymi przez prelegentów, która wywiązała się po wszystkich wystąpieniach.

Bibliografia

Konferencja naukowa „Biblioteka dla dydaktyki III” [online] [dostęp 28 września 2019]. Dostępny w World Wide Web: <https://www.wsb.pl/chorzow/badania-i-nauka/konferencje-i-seminaria/konferencja-naukowa-biblioteka-dla-dydaktyki-iii>.

Scientific conference „Library for didactics III” Chorzów, 26 September 2019

ABSTRACT: The article is a report from the third edition of the „Library for didactics III” scientific conference addressed to librarians of various types of libraries, which took place in Chorzów on September 26, 2019. The conference was organized by the School of Banking in Chorzów, the Józef Lompa Pedagogical Provincial Library in Katowice and the Institute of Library and Information Science of the University of Silesia in Katowice.

KEYWORDS: library, didactis, innovations, conference.